

Dosarul nr. 3ra-126/20

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (Victoria Sanduța)

instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (Angela Bostan, Veronica Negru, Anatol Pahopol)

ÎNCHEIERE

19 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Naum Borș împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, persoană terță Casa Teritorială de Asigurări Socială sect. Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 14 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care s-a admis acțiunea depusă de Naum Borș,

constată:

La 22 octombrie 2018, Naum Borș, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, intervenient accesoriu Casa Teritorială de Asigurări Socială sect. Rîșcani, mun. Chișinău cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii a invocat că, Naum Borș a activat neîntrerupt în organele afacerilor interne, iar la 22 noiembrie 2007 a obținut calitatea de pensionar al Ministerului Afacerilor Interne.

Vechimea în muncă a fost calculată cu coeficientul 1:1, fără înlesniri (avantaje) și acordarea a două luni vechime în muncă pentru o lună în serviciu (coeficientul 1:2).

În temeiul ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018, IGP al MAI i-a recalculat vechimea în muncă, cu avantajele pentru perioada de activitate în Batalionul Serviciului Pază și Escortă.

Conform certificatului eliberat de angajator, i-a fost recalculată vechimea în muncă pentru următoarele perioade: 28 iunie 1991 – 01 august 1994 polițist al Batalionului separat al serviciului escortă al Direcției de Poliție a mun. Chișinău; 01 august 1995 – 20 februarie 1995 polițist al Batalionului separat al serviciului escortă al Comisariatului General de Poliție al mun. Chișinău; 06 martie 2006 – 23

noiembrie 2007 inspector-inferior chinolog al Batalionului separat al serviciului escortă al Comisariatului General de Poliție al mun. Chișinău.

Vechimea în muncă calculată cu avantaje și coeficientul de 1:2 constituie *de facto* 10 ani 08 luni și 18 zile.

La 26 septembrie 2018, s-a adresat Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, mun. Chișinău cu cerere privind recalcularea pensiei, ținând cont de vechimea în muncă calculată cu înlesnirile (avantajele) și coeficientul de 1:2, ce constituie 10 ani 08 luni și 18 zile.

Prin răspunsul nr. 5233 din 05 octombrie 2018 Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, mun. Chișinău a refuzat recalcularea pensiei, din motiv că perioadele de activitate ale lui Naum Borș nu pot fi raportate la prevederile pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Răspunsul nr. 5233 din 05 octombrie 2018 este neîntemeiat și ilegal, deoarece contravine prevederilor articolelor 48, 49 și 54 din Legea nr. 1544 din 23 iunie 1993 și articolului 49 din Legea nr. 489 din 08 iulie 1999.

Naum Borș, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a solicitat instanței de judecată:

- admiterea acțiunii;

- declararea ca fiind ilegal refuzul nr. 5233 din 05 octombrie 2018 eliberat de Casa Teritorială de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, mun. Chișinău;

- obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale și a Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, mun. Chișinău să recalculeze cuantumul pensiei lui Naum Borș, luându-se în considerare confirmarea nr. 14961 din 19 septembrie 2018 eliberată de Inspectoratul General al Poliției, Direcția de Poliție a mun. Chișinău, începând cu 01 decembrie 2007.

Prin hotărârea din 14 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a admis acțiunea depusă de Naum Borș

S-a constatat ca fiind neîntemeiat refuzul Casei Teritoriale de Asigurări Sociale sect. Rîșcani, mun. Chișinău nr. 5233 din 05 octombrie 2018 în recalcularea cuantumului pensiei.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să efectueze recalcularea cuantumului pensiei lui Naum Borș, luându-se în calcul confirmarea emisă de Inspectoratul General al Poliției, Direcția de Poliție a mun. Chișinău, nr. 14961 din 19 septembrie 2018, începând cu 01 decembrie 2007 (f.d. 28, 32-37).

Prin decizia din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale și s-a menținut hotărârea din 14 februarie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d. 59, 60-72).

În motivarea soluției instanța de apel a reținut că, Naum Borș este pensionar pe linia Ministerului Afacerilor Interne din 23 noiembrie 2007, însă din vina organului cu atribuții de stabilire, calculare și achitare a pensiei, care la acel moment era MAI, nu i-a fost stabilită corect vechimea în muncă la calcularea pensiei.

La 26 noiembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus la Curtea de Apel Chișinău recurs motivat împotriva deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 77-82).

Argumentele recursului în esență se rezumă la faptul că, instanțele inferioare au apreciat în mod eronat circumstanțele speței, deoarece conform legislației

instituțiile de forță sunt organele abilitate pentru eliberarea calculului vechimii în serviciu și a soldei bănești pentru fiecare beneficiar de pensie

Activitatea intimatului în cadrul izolatorului de detenție provizorie, care a fost calculată cu înlesniri, conform Certificatului nr. 123 din 16 mai 2018 eliberat de IP Ocnița nu poate fi raportată la prevederile pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994.

Calcularea vechimii în muncă a intimatului cu înlesniri de două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu a fost efectuată în temeiul Ordinului MAI nr. 96 din 20 martie 2018, însă acesta nu poate produce efecte juridice, deoarece contravine actelor normative în vigoare și depășește prevederile actului normativ în temeiul căruia a fost emis, și anume prevederile pct. 7 lit. g) și pct. 8 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, fapt ce contravine art. 16 alin. (1) și (2) din Legea cu privire la actele normative nr. 100 din 22 noiembrie 2017.

Două luni vechime în muncă pentru o lună de serviciu se acordă persoanelor care au activat în penitenciare de tip închis, dar nu provizoriu cum este indicat în Ordinul MAI nr. 96 din 20 martie 2018.

Prin prisma art. 16 alin. (1) și (2) din Legea nr. 100 din 22 noiembrie 2017 coroborat cu art. 217 alin. (1) din Codul civil, Ordinul MAI nr. 96 din 20 martie 2018 nu poate produce efecte juridice, iar drept consecință nici Certificatul nr. 14961 din 19 septembrie 2018 privind vechimea în serviciu pentru stabilirea pensiei emis de IGP al MAI nu are valoare juridică, fiind nul în partea în care vechimea în muncă a intimatului a fost calculată cu înlesniri.

Casa Națională de Asigurări Sociale a solicitat Curții Supreme de Justiție admiterea recursului, casarea integrală a deciziei din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei decizii noi.

La 16 decembrie 2019, Naum Borș, reprezentat de avocatul Vladimir Kovali a depus referință asupra recursului, solicitând declararea acestuia ca inadmisibil (f.d. 85-86 recto-verso).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform articolului 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform articolului 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din

aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Potrivit articolului 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Conform avizului de recepție a corespondenței DS2035830289AS, decizia motivată din 01 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost notificată Casei Naționale de Asigurări Sociale la 21 noiembrie 2019.

Completul de admisibilitate consideră că, Casa Națională de Asigurări Sociale a respectat termenul prevăzut de articolul 245 din Codul administrativ, deoarece recursul motivat a fost depus la 26 noiembrie 2019 (f.d. 77).

Examinând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră drept inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Or, argumentele invocate în recurs se referă la dezacordul Casei Naționale de Asigurări Sociale cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă, nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul de admisibilitate reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

Urmează a fi reiterat că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursul depus nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr. 26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Conform articolelor 193, 195, 230, 258 alin. (3) din Codul administrativ și articolelor 270, 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Sveatoslav Moldovan